Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Language and Discourse

INTERCULTURAL COMMUNICATION DURING THE ROMANIAN AS A FOREIGN LANGUAGE COURSES. A CASE STUDY: MAY DAY - A MULTICULTURAL PERSPECTIVE

Silvia Krieb Stoian, Assoc. Prof., PhD and Diana Rînciog, Assoc. Prof., PhD,
Petroleum-Gas University of Ploieşti

Abstract: Our paper aims at presenting a practical activity held with the foreign students in The Preparatory Year from Petroleum-Gas University of Ploieşti. The international students learn Romanian as a foreign language, but teaching is based not only on the linguistic acquisition, but also on the intercultural dimension, on the interactive learner-centered activities. All these together with the modern communicative methods and instruments lead to an efficient didactic process.
The activity we are going to present took place in the academic year 2014-2015 and its topic was The International Labour Day (1 May) - a multicultural perspective. Students from four countries took part in this activity: they were from Bulgaria, Angola, Zimbabwe, North Korea. They were divided into four groups, representative of each country and the teachers were moderators as well as participants representing Romania. Our debate took into consideration different aspects regarding the ways of celebrating this day. In the end, we noticed the cultural differences between the five countries, but we also pointed the common elements.
Our activity proved (by the feedback our students gave us) that the communicative method of teaching and the cultural interference are good for the foreign students in learning and spontaneously using Romanian.

Keywords: multiculturality, foreign students, international holiday, intercultural education, multicultural communication.

1. Educaţia interculturală – preambul teoretic

Învăţarea unei limbi străine nu reprezintă nici pe departe un demers exclusiv lingvistic, fiind un proces mult mai complex, care implică şi elemente culturale. Potrivit *Cadrului european comun de referinţă pentru limbi* (CECR), însuşirea unei limbi străine presupune mai multe tipuri de competenţe (lingvistice, sociolingvistice şi pragmatice), la dezvoltarea cărora contribuie şi componenta culturală.

Cultura face parte din modul de a fi şi de a gândi al unui om, de aceea, pentru a dialoga cu el, este absolut necesar să-i cunoşti cultura. Această dimensiune are o importanţă deosebită în predarea românei ca limbă străină. Profesorului îi revine sarcina să pună în relaţie cultura ţării de origine cu aceea a grupului ţintă. Educaţia interculturală reprezintă „educatia pentru toţi (şi nu doar pentru nişte grupuri sau indivizi, astfel, ar putea fi victimele unor tentative de marginalizare sau chiar discriminare), care privilegiază interacţiunea şi dialogul, curajul de a ieşi din sine şi dorinţa de proiecţie în celălalt.” (Cucoş, 2000: 108)

În literatura de specialitate (Plugaru, Pavalache, 2007: 82) sunt menţionate patru tipuri de educaţie interculturală:

BDD-V4345 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:54:34 UTC)

- tipul etnocentric – date fiind două culturi, A şi B, cultura B nu are unicitate, va fi întotdeauna o umbră a culturii A;
- tipul controlat – cultura B are elemente de unicitate, dar acestea sunt manipulate pentru a atinge scopurile şi obiectivele culturii A;
- tipul dialectic – presupune fuziune (fie în sensul „dizolvării" uneia dintre culturi în cealaltă, fie în sensul transcederii ambelor într-o nouă cultură – C);
- tipul dialogat (culturile A şi B sunt distincte, independente, comunică, dar fiecare cultură îşi păstrează integritatea).

În cadrul orelor de limba română ca limbă străină, modelul de comunicare dialogat este cel mai eficient tip, prin intermediul căruia studenţii de diferite naţionalităţi reuşesc să relaţioneze şi să înţeleagă atât cultura celuilalt, cât şi cultura ţării care îi găzduieşte. În timpul orelor cu studenţii internaţionali, educaţia interculturală este esenţială pentru a se ajunge la o comunicare eficientă. Profesorul este factorul cheie, mediatorul cultural, el dirijează procesul de comunicare şi trebuie să observe şi să preîntâmpine mecanismele care pot duce la conflicte. Contactul cu un alt sistem cultural poate duce la anxietate, ostilităţi sau chiar la eşec. Profesorul trebuie să înlăture aceste tensiuni. El trebuie să încurajeze contactele, schimburile, să micşoreze distanţa socială şi să promoveze toleranţa. Cele două principii ale educaţiei interculturale sunt respectul diversităţii şi respectul echităţii. Diversitatea rezultă din eterogenitatea grupurilor, iar echitatea constă în acceptarea faptului că alte puncte de vedere pot fi la fel de bune şi de valabile ca acelea ale propriei etnii, pornindu-se de la premisa că toţi oamenii au aceleaşi drepturi, se nasc egali. Profesorul este cel care trebuie să impună respectarea principiului echităţii: „Rolul profesorului este acela de a valoriza culturile de origine ale elevilor, surmontând prejudecăţile şi stereotipurile şi practicând un comportament nediscriminatoriu." (Plugaru, Pavalache, 2007: 107)

În această tendinţă de cultivare a interculturalităţii, am organizat o lecţie în colaborare (Silvia Krieb Stoian, Diana Rânciog), reunind două dintre cele trei grupe ale anului pregătitor din cadrul Universităţii Petrol-Gaze din Ploieşti, pentru a ilustra principiul unităţii în diversitate şi pentru a descoperi, totodată, unicitatea fiecărei culturi.

2. 1. Mai din perspectivă multiculturală – studiu de caz

2.1. Scurt istoric al zilei de 1 Mai

Istoria zilei de 1 Mai începe în 1872, când aproximativ 100.000 de muncitori din New York (cei mai mulţi din domeniul construcţiilor) au demonstrat, cerând reducerea timpului de lucru de la 10-12 (uneori chiar 14 ore/zi) la 8 ore pe zi. Însă abia în 1886, când sute de mii de manifestanţi au ieşit din nou în stradă, s-a obţinut un rezultat favorabil, constând în reducerea timpului de lucru la 8 ore, fără reducerea salariului. Însă, în urma protestelor, a unor incidente violente, patru oameni au fost împuşcaţi şi mulţi alţii răniţi. În 1889 social-democraţii afiliaţi Internaţionalei a II-a stabilesc ca ziua de 1 Mai să fie ziua internaţională a muncitorilor. Paradoxal, deşi americanii au fost cei care au iniţiat mişcarea, ei sunt cei care au renunţat la ziua de 1 Mai şi sărbătoresc Ziua Muncii în prima zi de luni a lunii septembrie. În România, Ziua Muncii s-a sărbătorit prima dată în 1890. În timpul comunismului, această sărbătoare presupunea defilări şi festivităţi propagandistice, în timp ce după Revoluţia din 1989 a devenit un prilej de relaxare în aer liber, la grătar, cu prietenii şi cu familia.

BDD-V4345 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:54:34 UTC)

2.2. Studiu de caz

În cele ce urmează, vom prezenta o activitate extracurriculară[1] care a avut loc în anul universitar 2014-2015. Pornind de la ideea că educaţia interculturală prespune cunoaşterea istoriei şi a tradiţiei celuilalt şi având în vedere că ne aflam în preajma zilei de 1 Mai, am supus dezbaterii sărbătoarea internaţională a muncii – 1 Mai. Pentru ca interferenţa culturală să funcţioneze, am unit studenţii din două grupe – una omogenă, cu studenţi din Angola şi cealaltă eterogenă, cu studenţi din Zimbabwe, Coreea de Nord şi Bulgaria. S-au constituit patru echipe, reprezentative pentru fiecare ţară. Desfăşurându-se pe semestrul al II-lea, când studenţii aveau deja un bagaj de cunoştinţe de limbă destul de bogat, activitatea le-a permis acestora atât să exerseze vocabularul şi structurile gramaticale asimilate până la acea dată, cât şi să afle despre ceilalţi (reprezentanţi ai celorlalte ţări) lucruri inedite. Profesorilor le-a revenit sarcina de a prezenta aspectele semnificative legate de această sărbătoare în România. Totdată, profesorii au avut rolul de mediatori, care au încurajat atât exprimarea personală, cât şi comunicarea între ei, ceea ce a facilitat micşorarea distanţei sociale şi o mai bună integrare.

Am expus tema şi specificul acestei sărbători în România, potrivit istoricului de mai sus, după care am realizat la tablă schema de mai jos, care prefigurează direcţiile de dezbatere. Le-am lăsat timp de gândire 20 de minute, după care i-am rugat să prezinte această sărbătoare în contextul cultural al ţării din care provin. La final, am stabilit punctele comune şi diferenţele existente între cele cinci ţări.

❖ Echipa Coreei a prezentat următoarele rezultate: în această ţară, de 1 Mai se sărbătoresc muncitorii din întreaga lume, realizările sociale şi economice ale acestora. Se

[1] „Activităţile extracurriculare şi extraşcolare completează activitatea de predare şi au avantajul că aduc noul, îmbină utilul cu plăcutul şi le oferă studenţilor posibilitatea de a cunoaşte aspecte specifice culturii române prin observare directă.” (Netedu, Stoian, 2016: 90)

BDD-V4345 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:54:34 UTC)

petrece în familie, „acasă sau la munte, cântând sau mâncând."[2] Uneori, se organizează evenimente sportive. Sloganul este: *Muncitori din întreaga lume, uniţi-vă*!

În ceea ce priveşte mâncarea, nu se pregăteşte ceva anume, dar „toţi se străduiesc să facă mâncare delicioasă". De asemenea, nu există o anumită vestimentaţie care se poartă în această zi, dar „femeilor le place să poarte Jeogori (fustă tradiţională)". 1 Mai este zi liberă în Coreea de Nord.

❖ În Angola, de 1 Mai se sărbătoreşte ziua muncii. Se merge la defilare sau la paradă. La defilare, oamenii poartă ticouri albe cu insigne. Sloganul este: *Timpul înseamnă bani* (*O tempo é dinheiro*). Nu se mănâncă ceva anume şi este zi liberă.

❖ Cea mai inedită prezentare a fost cea realizată de studenţii din Zimbabwe. În această ţară, de 1 Mai se sărbătoreşte ziua muncitorilor. Se merge la stadionul naţional, unde preşedintele conduce diverse activităţi. De asemenea, oamenii petrec acasă, într-un mod asemănător cu acela în care se petrece Crăciunul. Se mănâncă preparate treadiţionale, *sadza ne mazonda* (carne de zebră) – imaginea 1[3], *sadza revviyo* (mămăligă cu făină) – imaginea 2, crocodil la grătar – imaginea 3. La stadion, oamenii se îmbracă în haine tradiţionale – imaginea 4. În Zimbabwe 1 Mai este zi liberă, iar sloganul este *Pamberi nebasa* (*Împreună cu munca*!).

Imaginea 1

Imaginea 2

Imaginea 3

[2] Toate citatele fără sursă indicată aparţin studenţilor care au prezentat concluziile echipei.
[3] Ulterior (la seminarul următor), la rugămintea colegilor, reprezentantul echipei Zimbabwe a adus pozele ataşate, pentru a ilustra cele afirmate.

BDD-V4345 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:54:34 UTC)

Imaginea 4

❖ În Bulgaria, de 1 Mai se sărbătoreşte ziua muncii. În prezent, nu există anumite obiceiuri, dar în trecut, „pe vremurile comuniste, se făceau manifestaţii, concerte. În Bulgaria şi ziua de 6 mai este liberă (Ziua Armatei) şi, dacă se strâng mai multe zile libere, se pleacă în minivacanţă sau la ţară. Diferenţa este că în România este un fel de tradiţie de a pleca undeva, în schimb, oamenii în Bulgaria pleacă rar undeva, doar dacă avem strânse mai multe zile libere."

În concluzie, am putut constata că modul de a sărbători această zi nu comportă diferenţe majore, aspectul comun constând în ideea de relaxare, indiferent că este vorba de mediul formal sau non-formal.

3. Feedback

Activitatea desfăşurată cu ocazia zilei de 1 Mai a avut un impact pozitiv asupra studenţilor străini. Aceştia au fost foarte încântaţi să afle obiceiurile din alte ţări, să cunoască persoane noi şi să exersese limba română prin intermediul unei astfel de dezbateri.

La final, i-am rugat pe studenţi să comunice în scris impresiile pe care le-au avut în urma acestui seminar în colaborare. Prezentăm în continuare câteva dintre opiniile studenţilor care au participat la această întâlnire:

- „A fost o experienţă bună să discutăm despre 1 Mai cu grupa asta, împreună învăţăm mai mult. Sper că dumneavoastră continuaţi să faceţi întâlniri aşa." (student Angola)
- „Mi-a plăcut mult azi pentru că a fost frumos. Colegii de la cealaltă grupă sunt inimoşi, îmi place să stau cu ei. Mi-a plăcut că azi nu am avut gramatică." (student Angola)
- „A fost foarte informativ. A fost un platform pentru noi să exprimăm părerea noastră despre România şi alte ţări. Mi-au plăcut profesoarele mele pentru toleranţa lor. " (student Zimbabwe)
- „Prima dată, vreau să mulţumim despre ideea asta, eu am plăcut ideea asta, văd că doamnele sunt unite şi vreţi să ne uniţi, profesoarele sunt amabile […]. Îmi plac alţi colegi de la gupa C, sunt simpatici şi schimbat multe cunoştinţe cu noi, putem să continuăm aşa" (studentă Angola)
- „Ne-a plăcut să vorbim cu studenţii angolezi, dar fac prea mult zgomot. Asta nu înseamnă că nu ne plac angolezii." (student Coreea de Nord)
- „A fost minunat! E mai bine să fim împreună şi e mai bine să vorbim decât să facem gramatică. Colegii din Angola sunt un pic zgomotoşi, dar sunt foarte inimoşi, veseli şi optimişti. Mi-a plăcut foarte mult!" (studentă Bulgaria)

BDD-V4345 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:54:34 UTC)

- „Pentru mine, mi-a plăcut mult să stau cu colegii din alte ţări, a fost o experienţă foarte bună.” (studentă Angola)

4. Concluzii

Interculturalitatea, „deprinderea de a trăi împreună cu ceilalţi[…], prin dezvoltarea cunoaşterii celuilalt, a istoriei sale, a tradiţiilor şi a spiritualităţii sale” (Ivasiuc, Koreck, Kövári, 2010: 11) reprezintă o componentă esenţială în procesul didactic pe care îl presupune predarea românei ca limbă străină. Pentru studenţii străini, limba română nu reprezintă doar un mijloc de comunicare, ci şi un instrument care favorizează convieţuirea cu alte naţionalităţi.

Activitatea prezentată a avut avantajul de a le oferi studenţilor străini posibilitatea de a cunoaşte atât spiritualitatea, istoria şi tradiţiile românilor, cât şi pe cele ale colegilor de alte naţionalităţi. De asemenea, a stimulat exprimarea liberă şi dorinţa de a interacţiona cu ceilalţi, ducând atât la formarea unor competenţe în plan lingvistic, cât şi la formarea unor competenţe în planul relaţionării. O astfel de dezbatere într-o atmosferă destinsă i-a determinat să fie dezinhibaţi, să se exprime cu uşurinţă şi cu naturaleţe, să lege noi prietenii.

BIBLIOGRAPHY

1. Cucoş, Constantin, *Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale*, Iaşi, Polirom, 2000.
2. Ivasiuc, Ana, Koreck, Maria, Kövári, Roberta, *Educaţia interculturală: de la teorie la practică – implementarea educaţiei interculturale în şcoli multietnice din România*, Raport de cercetare al Agenţiei de Dezvoltare Comunitară „Împreună”, Agenţia „Împreună”, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităţilor Naţionale, Guvernul României, s.l., 2010.
3. Netedu, Loredana, Stoian, Silvia, *Rolul activităţilor extracurriculare şi extraşcolare în învăţarea limbii române ca limbă străină*, în *Predarea, receptarea şi evaluarea limbii române ca limbă străină. Dimensiune a interculturalităţii*, Editura Universităţii Petrol-Gaze din Ploieşti, 2016, p. 85-94.
4. Poledna, Rudolf, Ruegg François, Rus, Călin, *Interculturalitate: cercetări şi perspective româneşti*, Presa Universitară Clujeană, 2002.
5. Plugaru, Liviu, Pavalache, Mariela, *Educaţia interculturală*, Psihomedia, 2007.
6. https://ro.wikipedia.org/wiki/Ziua_Muncii (accesat la 26.04.2014).

BDD-V4345 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:54:34 UTC)